

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2001

Vyhlásené: 11.07.2001

Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

258

ZÁKON

zo 14. júna 2001

**o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej
národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení
neskorších predpisov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet zákona

(1) Tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

(2) Zákon sa nevzťahuje na zmluvy

- a) o poskytnutí úveru¹⁾ na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu,
- b) o nájme,²⁾ ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu,
- c) o poskytnutí úveru bez platby úroku a poplatkov, ktoré zabezpečujú splatenie úveru jednou splátkou,
- d) o poskytnutí úveru do hodnoty v Sk zodpovedajúcej 200 EUR a nad hodnotu v Sk zodpovedajúcu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver,
- e) na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov,
- f) o sústavnom poskytovaní služieb, za ktoré spotrebiteľ platí počas ich poskytovania v splátkach.

(3) Zákon sa ďalej nevzťahuje na úver formou preddavku na bežný účet poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditné karty.

§ 2

Základné pojmy

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,

- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,
- c) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou
1. sankcií uplatnených veriteľom voči spotrebiteľovi za nesplnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere,
 2. poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služieb,
 3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprimerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak,
 4. členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny,
 5. poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru,
- d) ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy tohto zákona z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru,
- e) poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi pri poskytnutí úveru, okrem úrokov.

§ 3

Podmienky ponuky spotrebiteľského úveru

(1) Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania;³⁾ v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.⁴⁾

(2) Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

(3) Veriteľ je povinný na miestach, na ktorých ponúka spotrebiteľský úver, uverejniť základné informácie o poskytovaní spotrebiteľského úveru, najmä o výške ročnej percentuálnej miere nákladov.

(4) Reklama⁵⁾ alebo akákoľvek ponuka vystavená na miestach, na ktorých veriteľ ponúka spotrebiteľský úver, v ktorej je uvedená úroková sadzba alebo akýkoľvek číselný údaj týkajúci sa nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, musí obsahovať informáciu o ročnej percentuálnej miere nákladov; ak nie je možný iný spôsob, aplikuje sa ročná percentuálna miera nákladov na výpočte podľa prílohy tohto zákona.

(5) Pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4. Na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie.

(6) Pri spotrebiteľských úveroch formou preddavkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa

spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená, a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene ročnej percentuálnej miery nákladov.

(7) Ak veriteľ ponúka spotrebiteľské úvery tomu istému spotrebiteľovi za rôznych podmienok, ročná percentuálna miera nákladov musí byť uvedená na výpočte podľa prílohy tohto zákona.

§ 4

Zmluva o spotrebiteľskom úvere

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí⁶⁾ obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

(3) Zmluva ďalej obsahuje

- a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6,
- b) sankcie za porušenie zmluvy,
- c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenku alebo šek,
- d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy.

(4) Pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

(5) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

(6) Veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis.⁷⁾ Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu.⁷⁾

(7) Ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek,⁸⁾ musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

(8) Veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 7 veriteľom.

§ 5

Odstúpenie od zmluvy veriteľom

Ak bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru alebo poskytnutie služby, veriteľ je oprávnený od zmluvy odstúpiť,⁹⁾ ak je spotrebiteľ v omeškaní jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo dvoch splátok.

§ 6

Splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti

(1) Ak spotrebiteľ splatí spotrebiteľský úver pred lehotou splatnosti, má právo na zníženie celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom tak, ako je uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

(2) Spotrebiteľ má povinnosť uhradiť úrok len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia.

(3) Na nájomné zmluvy s právom kúpy prenajatej veci¹⁰⁾ sa nevzťahujú odseky 1 a 2.

§ 7

Práva spotrebiteľa

(1) Ak predávajúci nesplnil dodávku tovaru alebo služby alebo plnenie bolo vadné,¹¹⁾ spotrebiteľ má právo na

- a) pozastavenie splácania splátok spotrebiteľského úveru až do doriešenia reklamácie¹²⁾ voči predávajúcemu bez zvýšenia ceny spotrebiteľského úveru,
- b) vrátenie alikvotnej časti splátok uhradených platieb,
- c) dohodnutie nového splátkového kalendára.

(2) Na uplatnenie práv spotrebiteľa podľa odseku 1 musia byť splnené tieto podmienky:

- a) predávajúci a veriteľ uzavreli zmluvu o výlučnom poskytovaní spotrebiteľského úveru a na základe tejto zmluvy spotrebiteľ získal spotrebiteľský úver,
- b) spotrebiteľ uplatnil u predávajúceho nárok na riadne plnenie alebo na náhradu škody, ale jeho oprávnená požiadavka nebola uspokojená.

(3) Práva spotrebiteľa voči predávajúcemu nesmú byť dotknuté skutočnosťou, že na zaplatenie ceny tovaru alebo služby bol poskytnutý spotrebiteľský úver.

(4) Rozsah, štruktúru údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch, lehoty a spôsob predkladania týchto údajov, obsah informácií z týchto údajov, spôsob a lehoty zverejňovania týchto informácií ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 8**Kontrola a pokuty**

(1) Kontrolu dodržiavania obchodných podmienok veriteľov a zmluvných podmienok ponúkaných spotrebiteľom ustanovených týmto zákonom vykonáva Slovenská obchodná inšpekcia.¹³⁾

(2) Za porušenie povinností uvedených v § 3 môže Slovenská obchodná inšpekcia uložiť veriteľovi pokutu do 500 000 Sk.

(3) Spory o platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o právach a povinnostiach vyplývajúcich z tejto zmluvy rozhoduje súd.

(4) Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu.

(5) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď Slovenská obchodná inšpekcia zistila porušenie povinností, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo. Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 2. apríla 2008

Čl. II

Zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 417/1991 Zb. a zákona č. 264/1999 Z. z. sa dopĺňa takto:

Za § 2 sa vkladá § 2a, ktorý znie:

„§ 2a

Slovenská obchodná inšpekcia kontroluje dodržiavanie obchodných podmienok veriteľov a zmluvných podmienok ponúkaných spotrebiteľom podľa osobitného predpisu.^{8a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 8a znie:

„8a) § 8 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov.“.

Čl. III**Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. októbra 2001.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**VÝPOČET ROČNEJ PERCENTUÁLNEJ MIERY NÁKLADOV PRI SPOTREBITEĽSKÝCH
ÚVEROCH**

$$r = \sqrt[T]{\frac{F}{P}} - 1$$

Význam symbolov:

r – neznáma, ktorá vyjadruje ročnú percentuálnu mieru nákladov podľa § 2 písm. c),

F – budúca hodnota podľa § 2 písm. c),

P – súčasná hodnota, t. j. nominálna hodnota poskytnutého spotrebiteľského úveru,

T – časové obdobie splácania spotrebiteľského úveru.

Poznámky:

a) Ročná percentuálna miera poplatkov má byť vypočítaná v čase, keď sa uzatvára zmluva. Výpočet sa vykoná za predpokladu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bude platná na dohodnuté obdobie a že veriteľ a spotrebiteľ splnia svoje povinnosti podľa podmienok a k dohodnutým termínom.

b) V prípade úverových zmlúv obsahujúcich klauzuly povoľujúce zmeny úrokovej miery a poplatkov obsiahnutých v ročnej percentuálnej miere nákladov, ale nekvalifikovateľné v čase, keď sa počítala, ročná percentuálna miera nákladov sa bude počítať na základe predpokladu, že úrok a iné poplatky zostanú stabilné a budú platiť do konca platnosti úverovej zmluvy.

c) Všeobecne platí rovnica medzi výškou spotrebiteľských úverov a výškou splátok a úrokov. Výšky finančných prostriedkov poskytnutých alebo uhrádzaných ktoroukoľvek zo zmluvných strán v rôznych lehotách sa nemusia nevyhnutne rovnať a nemusia byť nevyhnutne zaplatené k rovnakým dňom splatnosti.

d) Dňom poskytnutia prvého spotrebiteľského úveru je deň, v ktorom sú pre spotrebiteľa disponibilné úverové prostriedky prvého spotrebiteľského úveru alebo v ktorom mu bol dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

e) Lehoty, ktoré sa používajú pri výpočte, sa vyjadrujú na päť desatinných miest. Za rok sa považuje 365 dní alebo 365,25 dňa, alebo (pri priestupných rokoch) 366 dní, 52 týždňov alebo 12 rovnakých mesiacov. Za rovnaký mesiac sa považuje 30,41666 dňa, t. j. 365/12.

f) Výsledok výpočtu bude zaokrúhlený s presnosťou aspoň na jedno desatinné miesto. Pri zaokrúhľovaní na konkrétny počet desatinných miest platí toto pravidlo: ak sa hodnota číslice na desatinnom mieste nasledujúcom za desatinným miestom, na ktoré sa zaokrúhľuje, rovná 5 alebo je väčšia, potom sa k číslici na danom desatinnom mieste pripočíta jednotka.

- 1) Napríklad § 497 až 507 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 písm. b) zákona č. 21/1992 Zb. o bankách v znení neskorších predpisov.
- 2) § 663 Občianskeho zákonníka.
- 3) § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.
- 4) § 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.
- 5) § 2 zákona č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 6) § 43 Občianskeho zákonníka.
- 7) § 524 Občianskeho zákonníka.
- 8) Zákon zmenkový a šekový č. 191/1950 Zb.
- 9) § 48 Občianskeho zákonníka.
- 10) § 489 Obchodného zákonníka.
- 11) § 499 Občianskeho zákonníka.
- 12) § 19 zákona č. 634/1992 Zb.
- 13) § 2a zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov.

